

TO JEST FRAGMENT KSIĄŻKI
WYDANEJ NAKŁADEM

AGENCJI WYDAWNICZEJ

Z CAŁĄ NASZĄ OFERTĄ WYDAWNICZĄ MOŻNA
ZAPOZNAĆ SIĘ NA STRONIE:

agencjawydawniczapdn.pl

..... OPOWIADAMY O HISTORII MIEJSC, RZECZY I LUDZI

..... DOKUMENTUJEMY, BY OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

..... NASZE KSIĄŻKI DAJĄ WIEDZĘ I REFLEKSJĘ

agencjaPDN
wydawnicza

ADHIBENDA

**Rocznik Archiwum Diecezjalnego
w Zielonej Górze
10**

pod redakcją
ks. dra hab. Roberta R. Kufla

Zielona Góra 2023

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

ks. dr hab. Robert R. Kufel (ADZG) – redaktor naczelny
Beata Mykietów (ADZG) – zastępca redaktora naczelnego
prof. UZ dr hab. Leszek Jazownik (UZ)
dr Krzysztof Garbacz
dr Adam Górski (UJ)
dr Juliusz Sikorski (AJP)
bp dr Adrian Put (Zielona Góra)
ks. dr Tomasz Trębacz
dr Marek Wróblewski (UZ)

RADA NAUKOWA

dr hab. Maria Dębowska (ABMK Lublin)
dr Tadeusz Dzwonkowski (AP Zielona Góra)
ks. dr hab. Adam Kalbarczyk (WTUAM Poznań)
dr hab. Joanna Karczewska (UZ Zielona Góra)
bp prof. dr hab. Jan Kopiec (WTUO Opole)
bp dr hab. Mariusz Leszczyński (Zamość)
o. prof. dr hab. Piotr Neumann OCD (WTUAM)
prof. dr hab. Jerzy Pietrzak

o. prof. dr hab. Roland Prejs OFMCap (KUL Lublin)

dr hab. Dariusz A. Rymar (AP Gorzów Wlkp.)
ks. dr hab. Grzegorz Wejman (WTU Szczecin)

RECENZENCI

ks. prof. dr hab. Bernard Kołodziej TChr (WTUAM Poznań)
ks. prof. dr hab. Zdzisław Lec (WTUS Szczecin)
prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski (UZ Zielona Góra)
dr hab. Rafał Reczek (IPN Poznań)

REDAKCJA JĘZYKOWA

Aneta Kiper – j. angielski
Katarzyna Trychoń-Cieślak – j. niemiecki

REDAKCJA TECHNICZNA

Danuta Zielińska

PROJEKT OKŁADKI

SUNODIA Aleksandra Adamczyk
sunodia.dtp@gmail.com

ADRES REDAKCJI

Archiwum Diecezjalne im. bpa Adama Dyczkowskiego
PL – 65-548 Zielona Góra, os. Kaszubskie 8
tel. +48 728 443 414
R.Kufel@diecezjazg.pl
www.archiwum.diecezjazg.pl

WYDAWCA

Agencja Wydawnicza „PDN”
Zielona Góra
kontakt@agencjawydawniczapdn.pl
www.agencjawydawniczapdn.pl

© Copyright by Archiwum Diecezjalne w Zielonej Górze

ISSN 2391-6109

Ukazuje się od 2014 r.

Nakład: 100 egzemplarzy

Wersja papierowa jest wersją pierwotną czasopisma

Wydawnictwo punktowane uwzględnione w „Wykazie czasopism naukowych
i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych”
opublikowanym przez Ministra Edukacji i Nauki 1.12.2021 r.
Indentyfikator wydawnictwa: 201168

Adhibenda. Rocznik Archiwum Diecezjalnego w Zielonej Górze
jest indeksowany w BazHum, CEJSH i MOST WIEDZY

MOST WIEDZY

DRUK i OPRAWA
TOTEM.COM.PL
Inowrocław

Spis treści

Od redakcji	11
Artykuły i opracowania	
<i>Wolfgang Bryla</i>	
Uzupełnienia do artykułu <i>Dzieje siedziby Kurii Biskupiej</i> w Zielonej Górze	13
<i>Andrzej Chmielewski</i>	
Procesy o czary w dobrach międzychodzkich Unrugów	21
<i>Beata Grelewicz</i>	
Charakterystyka dokumentów proveniencji kościelnej przechowywanych w zasobie Archiwum Państwowego w Zielonej Górze. Część 1 – akta miast, szkół, parafii i kolekcja dokumentów	37
<i>Ks. Robert R. Kufel</i>	
Kościół katolicki i społeczeństwo Wielkopolski od początku XIX wieku do usunięcia z urzędu abpa Mieczysława Halki Ledóchowskiego (Część 1)	67
<i>Jarosław Lewczuk</i>	
Najstarszy w Polsce drewniany kościół pw. śś. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Kosieczynie, gm. Zbąszynek, pow. świebodziński, woj. lubuskie	85
<i>Przemysław Oczyński</i>	
Pierwsze powojenne miesiące parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rzepinie	105
<i>Wojciech Zachariasz</i>	
Proces kształtowania się i powstania parafii pw. Ducha Świętego w Kowalowie	129
Wspomnienia	
<i>Ks. Bolesław W. Gumieniuk</i>	
Sługa Boży bp Wilhelm Pluta we wspomnieniach ks. Bolesława W. Gumieniuka	153
<i>Ks. Jarosław Kozakiewicz</i>	
Uwaga w sprawie obrony Grodna we wrześniu 1939 roku	167

Sprawozdanie

Ks. Robert Kufel

Sprawozdanie z działalności Archiwum Diecezjalnego
za rok 2022 173

Dokument

Uchwała Konferencji Episkopatu Polski w sprawie powołania
bpa dra Adriana Puta na delegata KEP ds. Stowarzyszenia
Archiwistów Kościelnych 183

Archiwum Kresowe

Izabela Araszczyk

Malowany skarb ze strychu kościoła w Pyrzanach 185

Magdalena Pochrzyszcz

W drodze do kaplicy – Chrynów na Wołyniu 11 lipca 1943 roku.
Janina Winiarz – ocalona z rzezi 193

Irena Śmiałek

Rozmowy o wojnie u zarania wiosny 203

O autorach Rocznika 211

Informacje dla autorów 219

Contents

Editorial	11
Articles and studies	
<i>Wolfgang Bryla</i>	
Additions to the article <i>History of the Seat of the Bishop's Curia</i> in <i>Zielona Góra</i>	13
Abstract.....	20
<i>Andrzej Chmielewski</i>	
Witch trials in the estates of the Unruga family in Miedzichód	21
Abstract.....	35
<i>Beata Grelewicz</i>	
The characteristics of the documents of ecclesiastical provenance held in the holdings of the State Archives in Zielona Góra. Part 1 – Town, school and parish records and the collection of documents	37
Abstract.....	65
<i>Ks. Robert R. Kufel</i>	
The Catholic Church and society in Wielkopolska (Greater Poland) from the early nineteenth century to the removal of Archbishop Mieczysław Halka Ledóchowski (Part 1)	67
Abstract.....	83
<i>Jarosław Lewczuk</i>	
The oldest wooden church of St. Apostles Simon and Jude Thaddeus in Kosieczyn, commune of Zbąszynek, district of Świebodzin, province of Lubusz	85
Abstract.....	101
<i>Przemysław Oczyński</i>	
The first post-war months of the Parish of The Sacred Heart of Jesus in Rzepin	105
Abstract.....	127
<i>Wojciech Zachariasz</i>	
The process of formation and establishment of the parish of the Holy Spirit in Kowalów	129
Abstract.....	151

Memoirs

Rev. Bolesław W. Gumieniuk

The Servant of God Bishop Wilhelm Pluta in the Memoirs
of Rev. Bolesław Gumieniuk 153

Abstract..... 165

Ks. Jarosław Kozakiewicz

A note on the defence of Grodno in September 1939 167

Abstract..... 171

Reports

Ks. Robert Kufel

The report on the activity of the Diocesan Archives for 2022 173

Document

Resolution of the Polish Episcopal Conference on the appointment
of Bishop Adrian Put as PEC delegate for the Association of Church
Archivists 183

The Borderlands Archives

Izabela Araszczyk

A painted treasure from the attic of the church in Pyrzany 185

Abstract..... 192

Magdalena Pochrzyszcz

On the way to the chapel – Chrynów in Volhynia on 11 July 1943.

Janina Winiarz – a survivor of the massacre 193

Abstract..... 201

Irena Śmiałek

Talking about war at the dawn of spring 203

Abstract..... 209

About the authors of the yearbook 211

Information for authors 219

TO JEST FRAGMENT KSIĄŻKI
WYDANEJ NAKŁADEM

AGENCJI WYDAWNICZEJ

Z CAŁĄ NASZĄ OFERTĄ WYDAWNICZĄ MOŻNA
ZAPOZNAĆ SIĘ NA STRONIE:

agencjawydawniczapdn.pl

..... OPOWIADAMY O HISTORII MIEJSC, RZECZY I LUDZI

..... DOKUMENTUJEMY, BY OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

..... NASZE KSIĄŻKI DAJĄ WIEDZĘ I REFLEKSJĘ

agencjaPDN
wydawnicza